

DELIMITĂRI ANALITICE PRIVIND RAPORTUL DINTRE MANAGEMENTUL INOVAȚIONAL ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

Ana BALTAG, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației

The purpose of the research consists of developing a strategy for innovation management in higher education.

***Innovation and scientific originality** it is on the theoretical analysis of the concept and process innovation and innovation transfer object and strategy management innovation in higher education, to argue theoretical factors and conditions to realize management innovation in higher education in managerial and methodological perspective. Research results contribute to the development of management theory and practice of innovation in higher education; theoretical parts can be applied in conceptualizing innovative system-level management; in initial training and skills to students/young-researchers on accessing various scientific databases.*

Rolul determinant al managementului în actul social numit educație, de îndeplinire a dezideratelor educaționale ale unei societăți, capătă noi valențe de importanță. Din această cauză, este imperativ să se înțeleagă importanța relației intrinseci dintre management și educație, ca o relație între manifestare, devenire și eficiență a experienței umane în evoluția societății și a lumii.

Necesitatea inovării este generate de cerințele și exigențele dezvoltării și managementul noilor produse și servicii, care sunt determinate de existența competiției internaționale, a creșterii cererii consumatorilor, de dezvoltarea rapidă a dezvoltării tehnologice și de noile norme și standarde privind protecția mediului, bune practici etc.

Învățământul, în complexitatea sa, contribuie în mod efectiv la procesul de trecere la o nouă societate, cea a cunoașterii, care este dependentă de producerea de noi cunoștințe, de transmiterea acestora

prin educație și pregătire profesională, diseminarea prin tehnologii de informare și comunicare, precum și utilizarea lor prin crearea de noi produse și servicii. Ca în multe alte domenii sau sectoare în care se manifestă inovația, și la nivelul sistemului de învățământ accepțiunile sub care circulă aceasta sunt numeroase. Definiția considerată punctul de referință pentru toți cei care analizează tema inovației în învățământ este cea a lui Huberman, publicată în 1973 – „o inovație este o ameliorare măsurabilă, deliberată, durabilă și puțin probabil să se producă frecvent” [2, p.71].

Învățământul superior a fost și rămâne un factor-cheie pentru dezvoltarea socială, culturală și economică a societății bazate pe cunoaștere. În același timp, numai învățământul universitar de calitate reprezintă un promotor al drepturilor omului, dezvoltării durabile, democrației, păcii, justiției și al echității sociale.

După aderarea Republicii Moldova la Procesul Bologna, se constată că integrarea învățământului superior în spațiul european al învățării și cercetării este un proces ireversibil. Acest deziderat este întărit în proiectul Strategiei „Educația 2020”, cuprinzând zece obiective specifice pe termen lung, ce se referă la asigurarea paradigmei actuale a învățământului superior (educație-cercetare-inovare); la rezultatele învățării; la calitatea studiilor, a resurselor umane și, implicit, a calificărilor; la modernizarea curriculumului, infrastructurii; la finanțare. Toate acestea impun efectuarea nu numai a unor schimbări instituționale, ci și a unor schimbări complexe la toate nivelurile: conceptual, instituțional, managerial, didactic, în care Universitatea, ca instituție cardinală a sistemului de învățământ, trebuie să se adapteze noilor standarde și exigențe pentru a fi un mediu al calității și performanței, pentru a rămâne competitivă, într-o lume concurențială dură, angajată în procesul globalizării [1].

Se remarcă că în ultimul deceniu al secolului XX, învățământul, educația nu mai pot constitui un monopol exclusiv. Într-o societate dezvoltată, educația pătrunde sistematic în întreaga societate, manifestându-și eficacitatea. Așadar, pentru ca universitățile, să poată dezvolta programe de inovare, trebuie ca în mediul universitar să se facă simțită o cerință de inovare, să se formeze o agenție de inovare și transfer inovațional. De asemenea, este necesară conștientizarea de către conducerea universității a problematicii

inovării și a imperativului aportul său în dezvoltarea unei culturi a inovării care să stimuleze cadrele didactice, precum și studenții.

Astfel, inovația acționează în învățământ la nivelul tuturor componentelor sale: structură și organizare, conținutul învățământului, mediul educațional. Evoluția inovației, rezultatele la care se ajunge depind și de caracteristicile socioeconomice ale societății și de particularitățile sistemului de învățământ.

În cadrul oricărei universități, studenții, pe lângă formarea lor profesională sunt integrați și în activitatea de cercetare științifică în baza căreia își realizează tezele de licență, de master și chiar de doctorat, în funcție de tema cercetată. Astfel, Universitatea de Stat din Moldova tradițional organizează în fiecare an conferința științifică studentească etapa I și etapa a II-a, fiind una dintre manifestările științifice planificate și preconizate, unde studenții au posibilitatea de a-și prezenta rezumativ tema lor de cercetare sau cercetarea propriu-zisă pentru a se discuta pe marginea acesteia, a se dezbate diverse întrebări, sugestii etc. Privind opiniile studenților față de ciclul de existență a lucrărilor științifice ale studenților (Fig.1), 60% consideră că unele dintre ele sunt publicate, dar oricum nu le citește nimeni. Analizând asemenea răspunsuri, trebuie întreprinse careva măsuri ca anume aceste lucrări să fie utile în anumite situații și necesități de informare, preluare, să nu se stopeze acest ciclu vital, ci să se creeze o platformă electronică unde lucrările studenților să fie afișate și cu acces liber în funcție de opțiunile autorului, ca oricine care are nevoie să poată accesa și a se informa, considerăm că ar fi o modalitate reușită.

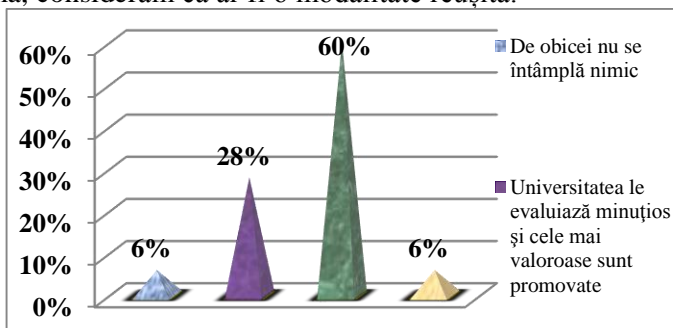

Fig.1. Opiniile studenților privind ciclul de viață al lucrărilor științifice studentești

Totodată, 28% susțin că universitatea le evaluează minuțios și cele mai valoroase sunt promovate, poate că nu atât cât le promovează, ci sunt înaintate spre publicare în culegeri, reviste etc. Iar 6% cred că, de obicei, nu se întâmplă nimic și alte 6% nu au răspuns deloc. Credem că cei care nu au răspuns nu au o opinie și viziune personală asupra inovației în învățământul superior și cercetarea științifică.

Prin urmare, studenții sunt avantajați și privilegiați de a se implica activ în cadrul activității de cercetare, având multitudinea de șanse, dar cel mai important lucru este propria dorință, interes și motivație. De aceea cadrele didactice sunt acei care pot influența ca studenții să aibă interes sporit față de cercetarea științifică și inovațională, prin ajutorul oferit și îndrumări ca studentul să aibă anumite directive tangențiale.

Marea parte a studenților consideră că posibilitățile din cadrul Universității de Stat din Moldova privind promovarea ideilor inovaționale sunt reale, ținând cont de următoarele lucruri:

- există Incubatorul Inovațional „Inventica USM”, care promovează cele mai bune idei inovaționale prin procesul de brevetare, însă nu sunt valorificate pe deplin din cauza insuficienței financiare;

- biblioteca centrală a USM, în ultimul timp, organizează diverse seminare de informare a studenților cu diverse baze de date internaționale cu grad mare de utilitate, pentru a fi accesate de către studenți în timpul cercetărilor etc.

- desfășurarea diferitor mese rotunde la nivel de facultate, conferința studentească care edițional se organizează cu diplome de merite, premii bănești;

- publicarea celor mai bune cercetări în culegerile *Sesiunii naționale de comunicări studențești*, *Analele studențești* etc.

- existența autogovernării studenților Universității de Stat din Moldova, care la fel se ocupă cu organizarea diverselor activități, promovând unele idei al studenților inițiatori.

Punând în evidență caracterul flexibil al procesului inovațional, în contextul actual al schimbărilor socioculturale, s-a constatat valoarea teoretico-aplicativă a strategiei managementului inovațional în Universitatea de Stat din Moldova, rezultată dintr-o articulare dialectică a cercetării științifice cu domeniul educațional, ca factor

de mișcare înainte și de mobilitate, de calitate, de transparență etc. Trebuie să menționăm că Universitatea de Stat din Moldova deține Strategia privind Cercetarea și Inovarea la USM pe perioada anilor 2015-2020, ceea ce ne denotă că cercetarea științifică se realizează în baza strategiei ce duce la o strategie ai managementului inovațional în învățământul superior.

Referințe:

1. SĂVESCU. D. *Teză de abilitate. Modalități de creștere economică prin inovare și transfer tehnologic*. Universitatea Transilvania din Brașov, 278 p.
Disponibil:http://www.unitbv.ro/Portals/31/Abilitare/Teze/Teza/05-Savescu-Teza%20Abilitare_2015.pdf.
2. HUBERMAN. *Raport annuel sur l'état et les besoins de l'éducation, 2004–2005. Le dialogue entre la recherche et la pratique en éducation: une clé pour la réussite*, 170 p.

*Recomandat
Otilia DANDARA, dr., prof.univ.*